

Πράγματι, η επιδείνωση των βλαβών δεν μπορεί να εξομοιωθεί με νέο ατύχημα κατά την έννοια του άρθρου 2 της ρυθμίσεως για την κάλυψη των κινδύνων ατυχήματος ή επαγγελματικής ασθενείας των υπαλλήλων των Κοινοτήτων ούτε, κατά συνέπεια, να αποτελέσει νέο γεγονός γενεσιουργό αποζημιώσεως. Μια άλλη ερμηνεία θα οδηγούσε στη θέσπιση συστήματος αποζημιώσεως διαφορετικού ανάλογα με το αν οι βλάβες που οφείλονται στο ατύχημα εμφανίζονται αμέσως μετά από αυτό ή μόνο σε μεταγενέστερη ημερομηνία, με κίνδυνο να επέλθει άνιση μεταχείριση μεταξύ των υπαλλήλων που υπήρξαν θύματα ατυχήματος κατά την έννοια της εν λόγω ρυθμίσεως.

2. Οι παροχές που προβλέπει το άρθρο 73 του ΚΥΚ έχουν τον χαρακτήρα παροχών κοινωνικής ασφαλίσεως και όχι παροχών για

την αποκατάσταση ζημίας στο πλαίσιο αγωγής αποζημιώσεως. Κατά συνέπεια, η αποζημίωση που προβλέπει το άρθρο 73, παράγραφος 2, στοιχεία β και γ, του ΚΥΚ δεν αποτελεί χρέος αποκαταστάσεως ζημίας, αλλά χρέος κατ' αποκοπή χρηματικού ποσού, που εκτιμάται ανάλογα με τη διάρκεια των συνεπειών του ατυχήματος.

Σε περίπτωση επιδεινώσεως των βλαβών μετά το ατύχημα, η αποζημίωση αυτή, λόγω αφενός μεν του ότι χορηγείται κατ' αποκοπή, αφετέρου δε της ελλείψεως διατάξεων του ΚΥΚ ή της ρυθμίσεως καλύψεως που να επιτρέπουν τέτοια επανεκτίμηση, δεν μπορεί να επανεκτιμηθεί κατά τον χρόνο μονιμοποίησεως των βλαβών προκειμένου να ληφθεί υπόψη η νομισματική υποτίμηση που επήλθε εν τω μεταξύ.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (τέταρτο τμήμα)
της 28ης Φεβρουαρίου 1992 *

Στην υπόθεση T-8/90,

Michel Colmant, υπάλληλος της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, κάτοικος Βρυξελλών, εκπροσωπούμενος από τον Edmond Lebrun, δικηγόρο Βρυξελλών, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον δικηγόρο L. Schiltz, 2, rue du Fort Rheinsheim,

προσφεύγων,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

κατά

Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενης από τον Sean Van Raepenbusch, μέλος της Νομικής Υπηρεσίας, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον Roberto Hayder, εκπρόσωπο της Νομικής Υπηρεσίας, Centre Wagner, Kirchberg,

καθής,

υποστηριζόμενης από τη

Société anonyme Royale Belge, με έδρα τις Βρυξέλλες, εκπροσωπούμενη από τον Francois van der Mensbrugge, δικηγόρο Βρυξελλών, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον δικηγόρο Albert Wildgen, 6, rue Zithe,

παρεμβαίνουσα,

που έχει ως αντικείμενο την ακύρωση της αποφάσεως της Επιτροπής της 26ης Ιανουαρίου 1989, που καθόρισε το ποσό της καταβλητέας στον προσφεύγοντα δυνάμει του άρθρου 73, παράγραφος 2, του Κανονισμού Υπηρεσιακής Καταστάσεως (στο εξής: ΚΥΚ) συμπληρωματικής αποζημιώσεως, ενόψει της επιδεινώσεως των βλαβών του, και της αποφάσεως της Επιτροπής, της 15ης Νοεμβρίου 1989 που απέρριψε τη διοικητική ένσταση του προσφεύγοντος,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (τέταρτο τμήμα),

συγκείμενο από τους R. Schintgen, Πρόεδρο, D. A. O. Edward και R. García-Valdecasas, δικαστές,

γραμματέας: B. Pastor, υπάλληλος διοικήσεως,

αφού έλαβε υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της προφορικής διαδικασίας της 11ης Ιουλίου 1991,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Το ιστορικό της προσφυγής

- 1 Ο προσφεύγων, Colmant, υπόλληλος βαθμού Α 4 στην Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, υπήρξε θύμα τροχαίου ατυχήματος, στις 29 Μαρτίου 1975.

- 2 Με υπηρεσιακό σημείωμα της 22ας Φεβρουαρίου 1979, ο γενικός διευθυντής προσωπικού και διοικήσεως πληροφόρησε τον προσφεύγοντα ότι η υγειονομική επιτροπή, στην οποία ανατέθηκε η σύνταξη εκθέσεως για τα επακολουθήματα του ατυχήματός του, δέχθηκε ποσοστό μερικής μόνιμης αναπηρίας (στο εξής: MMA) 5%, από την οποία 4% για αντικειμενικά επακολουθήματα και 1% για ζημία στις κοινωνικές σχέσεις. Με σημείωμα της 23ης Μαρτίου 1979, ο ίδιος γενικός διευθυντής ειδοποίησε τον προσφεύγοντα ότι, κατ' εφαρμογή του άρθρου 73, παράγραφος 2, περίπτωση γ, του ΚΥΚ και των άρθρων 12 και 14 της ρυθμίσεως για την κάλυψη των κινδύνων κατά ατυχημάτων και επαγγελματικής ασθένειας των υπαλλήλων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (στο εξής: ρύθμιση), του επιδικάστηκε κεφάλαιο 446 182 βελγικών φράγκων (BFR).

- 3 Στις 18 Δεκεμβρίου 1985 ο προσφεύγων υπέβαλε αίτηση αναθεωρήσεως της αποζημιώσεως που του χορηγήθηκε κατόπιν του εν λόγω ατυχήματος, λόγω της επιδεινώσεως των κλινικών επακολουθημάτων που άφησε το ατύχημα αυτό, και ζήτησε την επανεκτίμηση του ποσοστού MMA που του αναγνωρίστηκε, σύμφωνα με το άρθρο 12 της ρυθμίσεως, και της αποζημιώσεως που του χορηγήθηκε για τη ζημία στις κοινωνικές σχέσεις, κατ' εφαρμογή του άρθρου 14.

- 4 Στο σχέδιο της αποφάσεως της 14ης Ιουλίου 1987, που του κοινοποιήθηκε σύμφωνα με το άρθρο 21 της ρυθμίσεως, η Επιτροπή ειδοποίησε τον προσφεύγοντα ότι θα δεχόταν την αίτησή του επανεξετάσεως του φακέλου και ότι, ενόψει της γνωματεύσεως του ιατρού που όρισε, θεωρούσε ότι η επιδείνωση των επακολουθημάτων μπορούσε να αποζημιωθεί βάσει ποσοστού MMA 4% που θα προσετίθετο στο ποσοστό του 5%

που είχε οριστεί προηγουμένως. Έτσι, του καταβλήθηκε συμπληρωματικό κεφάλαιο 372 946 BFR, που υπολογίστηκε βάσει των μηνιαίων αποδοχών που έλαβε τους δώδεκα μήνες πριν από το ατύχημα του 1975.

- 5 Με σημείωμα της 11ης Σεπτεμβρίου 1987 ο προσφεύγων συμφώνησε στην καταβολή συμπληρωματικού κεφαλαίου βάσει ποσοστού MMA 4 %, οριζόμενου κατ' εφαρμογή του άρθρου 12 της ρυθμίσεως, αλλά, σύμφωνα με το άρθρο 21, ζήτησε να ερωτηθεί η υγειονομική επιτροπή του άρθρου 23, για να γνωμοδοτήσει επί του ζητήματος της επιδεινώσεως της ζημίας στις κοινωνικές σχέσεις που προβλέπει το άρθρο 14.
- 6 Με σημείωμα της 11ης Δεκεμβρίου 1987 η Επιτροπή πληροφόρησε τον προσφεύγοντα ότι το ποσοστό της MMA από 4 %, που του αναγνωρίστηκε στις 14 Ιουλίου 1987, αναλύεται σε 2 % που αντιστοιχεί στο άρθρο 12 και σε 2 % που αντιστοιχεί στο άρθρο 14.
- 7 Με σημείωμα της 15ης Απριλίου 1988 ο προσφεύγων γνωστοποίησε στην Επιτροπή ότι υπέστη περαιτέρω επιδείνωση των φυσικών επακολουθημάτων του ατυχήματός του, η οποία συνίσταται σε υδράρθρωση του δεξιού γόνατος που διαπιστώθηκε για πρώτη φορά στις 4 Ιανουαρίου 1988 και η οποία δεν είχε επομένως ληφθεί υπόψη κατά την εξέταση που του έκανε ο ιατρός του θεσμικού οργάνου· εξέφρασε δε τη διαφωνία του με την κατανομή του ποσοστού 4 % που περιείχε το σημείωμα της 11ης Δεκεμβρίου 1987 και ζήτησε να γνωμοδοτήσει η υγειονομική επιτροπή τόσο για το ζήτημα της επιδεινώσεως των φυσικών επακολουθημάτων βάσει του άρθρου 12 όσο και επί του ζητήματος της επιδεινώσεως της ζημίας στις κοινωνικές σχέσεις που προβλέπει το άρθρο 14.
- 8 Με σημείωμα της 26ης Ιανουαρίου 1989 ο Reynier, προϊστάμενος τμήματος, πληροφόρησε τον προσφεύγοντα ότι η υγειονομική επιτροπή κατέθεσε τη γνωμάτευσή της, η οποία ελήφθη κατά πλειοψηφία, στις 8 Δεκεμβρίου 1988, και ότι, βάσει της γνωματεύσεως αυτής, αποφάσισε να καθορίσει σε 10 % το ποσοστό της MMA, δηλαδή 6 % δυνάμει του άρθρου 12 και 4 % δυνάμει του άρθρου 14 της ρυθμίσεως. Η ημερομηνία της μονιμοποίησεως της επιδεινώσεως των βλαβών ορίστηκε στις 23 Νοεμβρίου 1988. Έτσι, του καταβλήθηκε συμπληρωματικό κεφάλαιο 93 236 BFR.

9 Στις 26 Απριλίου 1989 ο προσφεύγων υπέβαλε, κατά της αποφάσεως της 26ης Ιανουαρίου 1989, διοικητική ένσταση κατά την έννοια του άρθρου 90, παράγραφος 2, του ΚΥΚ, με την οποία αμφισβήτησε:

- τη σύνθεση της υγειονομικής επιτροπής, η οποία δεν ήταν σύμφωνη με το άρθρο 23 της ρυθμίσεως, και τις μεθόδους εργασίας της·
- τη γνωμοδότηση της υγειονομικής επιτροπής και τα ποσοστά της ΜΜΑ που αυτή καθόρισε και κατόπιν η προσβαλλομένη απόφαση της 26ης Ιανουαρίου 1989·
- το ύψος του κεφαλαίου που του προσφέρθηκε, λόγω της βάσεως υπολογισμού που έγινε δεκτή.

Ο προσφεύγων ζήτησε να υπολογιστεί το κεφάλαιο βάσει των μισθών που του χορηγήθηκαν τους δώδεκα μήνες πριν από την ημερομηνία που έγινε δεκτή για τη μονιμοποίηση των βλαβών και των νέων επακολουθημάτων και όχι βάσει των μισθών που του δόθηκαν για τους δώδεκα μήνες που προηγήθηκαν του ατυχήματος του 1975.

10 Με σημείωμα της 15ης Νοεμβρίου 1989 η Επιτροπή δέχθηκε μερικώς την ένσταση αυτή, διότι διαπίστωσε « το μη σύμφωνο της υγειονομικής επιτροπής με το άρθρο 23 της ρυθμίσεως », αποφάσισε να « προσφύγει σε νέα υγειονομική επιτροπή που θα κληθεί να κρίνει την περίπτωση του Colmant » και θεώρησε, ενόψει αυτής της διαπίστωσης, ότι δεν συνέτρεχε λόγος « να κρίνει επί των λοιπών λόγων που περιείχε η ένσταση επί του θέματος της εργασίας και του πορίσματος της υγειονομικής επιτροπής ». Η ένσταση απορρίφθηκε μερικώς κατά το μέρος που η Επιτροπή υποστήριξε ότι, σε περίπτωση επιδεινώσεως της αναπηρίας, το κεφάλαιο που προβλέπει το άρθρο 73, παράγραφος 2, περίπτωση γ, του ΚΥΚ πρέπει υποχρεωτικά να υπολογίζεται βάσει των μηνιαίων μισθών που χορηγούνται για τους δώδεκα μήνες που προηγούνται του ατυχήματος και όχι για τους δώδεκα μήνες που προηγούνται της ημερομηνίας που έγινε δεκτή για τη μονιμοποίηση της επιδεινώσεως των βλαβών.

Διαδικασία

- 11 Υπό τις περιστάσεις αυτές, με υπόμνημα που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 14 Φεβρουαρίου 1990, ο Colmant άσκησε την παρούσα προσφυγή.
- 12 Με Διάταξη της 13ης Ιουνίου 1990 το Πρωτοδικείο επέτρεψε στην SA Royale Belge, υπό την ιδιότητα της εκπροσώπου περισσοτέρων συνασφαλιστών που συνδέεται με συλλογική σύμβαση ασφαλίσεως κατά ατυχημάτων και επαγγελματικών ασθενειών που συνήφθη με τις Ευρωπαϊκές Κοινότητες, να παρέμβει υπέρ της καθής. Η παρεμβαίνουσα κατέθεσε τις γραπτές παρατηρήσεις της στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 30 Ιουλίου 1990.
- 13 Το Πρωτοδικείο αποφάσισε να λάβει ορισμένα μέτρα οργανώσεως της διαδικασίας, συνιστάμενα σε ερωτήσεις προς την Επιτροπή αφορώσες τα ισχύοντα συστήματα για τα πρόσωπα που υπόκεινται στην κοινωνική ασφάλιση και στη ρύθμιση των υπαλλήλων της δημοσίας διοικήσεως στο δίκαιο των κρατών μελών και ορισμένων διεθνών οργανισμών, όπως η Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας και το Διεθνές Γραφείο Εργασίας, όσον αφορά τις παροχές σε περίπτωση ατυχήματος που προκαλεί MMA, και ειδικότερα τις παροχές σε περίπτωση μετέπειτα επιδεινώσεως μιας τέτοιας MMA, υπό το πρίσμα παραδείγματος χάρι της προσαρμογής της αξίας των παροχών στο κόστος ζωής, στην εξέλιξη των αποδοχών ή στην παραγωγικότητα της εργασίας. Η Επιτροπή απάντησε στην ερώτηση αυτή με έγγραφο της 13ης Ιουνίου 1991 που κατατέθηκε στις 20 Ιουνίου 1991.
- 14 Κατόπιν εκθέσεως του εισηγητή δικαστή, το Πρωτοδικείο (τέταρτο τμήμα) αποφάσισε να προχωρήσει στην προφορική διαδικασία, η οποία διεξήχθη στις 11 Ιουλίου 1991. Οι εκπρόσωποι των διαδίκων αγόρευσαν και απάντησαν στις ερωτήσεις που τους έθεσε το Πρωτοδικείο.
- 15 Ο προσφεύγων ζητεί από το Πρωτοδικείο:
- να κρίνει την προσφυγή παραδεκτή και βάσιμη·

— κατ' ακολουθία:

- να ακυρώσει την απόφαση της καθής της 26ης Ιανουαρίου 1989, κατά το μέρος που καθορίζει σε 372 946 BFR και σε 93 236 BFR τα συμπληρωματικά κεφάλαια που οφείλονται στον προσφεύγοντα για την παροχή αντίστοιχα 4 % και 1 % συμπληρωματικών ποσοστών μερικής μόνιμης αναπηρίας·
- να ακυρώσει την απόφαση της καθής της 15ης Νοεμβρίου 1989, κατά το μέρος που απορρίπτει την ένσταση του προσφεύγοντος σχετικά με τη βάση υπολογισμού της αποζημιώσεως που οφείλεται σε περίπτωση επιδεινώσεως·
- να κρίνει ότι σε περίπτωση επιδεινώσεως η βάση υπολογισμού της παροχής που προβλέπει το άρθρο 73 του ΚΥΚ πρέπει να συνίσταται σε μηνιαίους μισθούς που χορηγούνται για τους δώδεκα μήνες που προηγούνται της ημερομηνίας που γίνεται δεκτή για τη μονιμοποίηση των επιδεινωθεισών βλαβών ή, επικουρικά, να κρίνει ότι στην παροχή που χορηγείται σε περίπτωση επιδεινώσεως πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η υποτίμηση του νομίματος καταβολής μεταξύ της ημερομηνίας του ατυχήματος και της ημερομηνίας μονιμοποίησης των επιδεινωθεισών βλαβών·
- να υποχρεώσει την καθή να καταβάλει στον προσφεύγοντα, ως προσωρινό συμπλήρωμα της συμπληρωματικής αποζημιώσεως που του χορηγήθηκε για επιδείνωση των βλαβών συνεπεία του ατυχήματος της 29ης Μαρτίου 1975, το ποσό του 1 000 000 BFR, πλέον τόκων υπερημερίας προς 8 % ετησίως, από την ημερομηνία που θα ορίσει το Πρωτοδικείο ως την ημέρα της πραγματικής καταβολής·
- να καταδικάσει την καθή στα δικαστικά έξοδα.

16 Η Επιτροπή ζητεί από το Πρωτοδικείο:

- να κρίνει την προσφυγή αβάσιμη·

— να κρίνει επί των δικαστικών εξόδων κατά νόμο.

- 17 Η παρεμβαίνουσα υποστήριξε τα αιτήματα της Επιτροπής.

Επί της ουσίας

Επί του αιτήματος του προσφεύγοντος να υπολογιστεί η αποζημίωση που του οφείλεται δυνάμει του άρθρου 73, παράγραφος 2, στοιχείο γ, του ΚΥΚ βάσει των μηνιαίων μισθών που του χορηγήθηκαν για τους δώδεκα μήνες που προηγούνται της ημερομηνίας που έγινε δεκτή για τη μονιμοποίηση της επιδεινώσεως των βλαβών του

— *Επί του μόνο λόγου ακυρώσεως περί παραβάσεως των άρθρων 5 και 73 του ΚΥΚ και της μη λήψεως υπόψη των γενικών αρχών του δικαίου, όπως των αρχών της ισότητας, της διαανεμητικής δικαιοσύνης και της επικεικίας*

- 18 Ο προσφεύγων θεωρεί ότι το κεφάλαιο που πρέπει να καταβληθεί σε περίπτωση ΜΜΑ στον ενδιαφερόμενο πρέπει να υπολογιστεί, σε περίπτωση επιδεινώσεως, όχι βάσει των μηνιαίων μισθών που του χορηγούνταν κατά τους δώδεκα μήνες που προηγήθηκαν του ατυχήματος, αλλά βάσει των μηνιαίων μισθών που του χορηγούνταν κατά τους δώδεκα μήνες που προηγήθηκαν της ημερομηνίας που έγινε δεκτή για τη μονιμοποίηση της επιδεινώσεως των βλαβών. Δέχεται ότι αν εφαρμοστεί *stricto sensu* το άρθρο 73, παράγραφος 2, στοιχεία β και γ, βάση του υπολογισμού του κεφαλαίου θα είναι αυτή που προτείνει η Επιτροπή. Αυτή όμως η λύση είναι προφανώς αντίθετη προς την αρχή της ισότητας, άδικη και ανεπιεικής. Ο προσφεύγων παρατηρεί ότι το άρθρο 73 του ΚΥΚ δεν αντιμετωπίζει την περίπτωση της επιδεινώσεως των βλαβών, διότι αυτό το κενό καλύπτεται από το άρθρο 22 της ρυθμίσεως. Στην περίπτωση αυτή, προσθέτει, μια κανονιστική διάταξη πρέπει να ερμηνευθεί υπό έννοια που να συμβιβάζεται με τους υπερτέρους κανόνες του δικαίου και πρέπει μάλιστα να τίθεται εκποδών όταν δεν συμβιβάζεται με αυτούς τους κανόνες. Γι' αυτόν τον λόγο — κατά την άποψή του — πρέπει να εξομοιωθεί, κατ' αναλογία, η επιδείνωση των βλαβών με νέο ατύχημα, διότι αυτή η επιδείνωση συνιστά νέο γεγονός γενεσιουργό αποζημιώσεως όπως ήταν το ατύχημα. Φρονεί επίσης ότι η λύση που προκύπτει από την ερμηνεία που έδωσε η καθής στο άρθρο 73 του ΚΥΚ είναι δυσμενής και άδικη, διότι, δεχόμενη ότι το κεφάλαιο σε περίπτωση αναπηρίας πρέπει να υπολογιστεί βάσει των μηνιαίων μισθών που χορηγήθηκαν κατά τους δώδεκα μήνες προ του ατυχήματος, η καθής δεν λαμβάνει υπόψη της το γεγονός ότι ο βασικός μισθός του προσφεύγοντος αυξήθηκε από την ημερομηνία του ατυχήματος, όπως και οι υποχρεωτικές εισφορές « ατύχημα ». Ο προσφεύγων θεωρεί ότι στην προκειμένη περίπτωση παραβιάστηκε το άρθρο 5 του ΚΥΚ, κατά το μέρος που το άρθρο αυτό καθιερώνει την αρχή της ισότητας.

- 19 Η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι δεν υπάρχει ζήτημα παραβάσεως του άρθρου 5 του ΚΥΚ, κατά το μέτρο που η διάταξη αυτή αναφέρεται μόνο στην κατάταξη των θέσεων σε κατηγορίες και βαθμούς και στην αρχή της αντιστοιχίας μεταξύ βαθμού και θέσεως.
- 20 Υποστηρίζει ότι η ερμηνεία του άρθρου 73 του ΚΥΚ την οποία προτείνει ο προσφεύγων αποτελεί ερμηνεία *ultra legem*. Κατά τη γνώμη της Επιτροπής, η διατύπωση του άρθρου 73 είναι επαρκώς σαφής και δεν δικαιολογείται το άρθρο αυτό να αποτελέσει αντικείμενο διασταλτικής ερμηνείας. Θεωρεί ότι υπήρξε μόνον ένα γεγονός γενεσιουργό αποζημιώσεως, δηλαδή το ατύχημα του Μαρτίου του 1975 και ότι η επιδείνωση των επακολουθημάτων νοείται μόνο σε σχέση με τις συνέπειες του ατυχήματος.
- 21 Η Επιτροπή προχωρεί περαιτέρω στην έρευνα του εν λόγω άρθρου 73 ενόψει των αρχών που προβάλλει ο προσφεύγων με τον λόγο ακυρώσεως, δηλαδή των αρχών της ισότητας και της διανεμητικής δικαιοσύνης. Ως προς την αρχή της ισότητας, η Επιτροπή παρατηρεί ότι το άρθρο 73 εφαρμόζεται πανομοιότυπα σε όλους τους υπαλλήλους που έχουν υπάρξει θύματα ατυχήματος κατά την έννοια της ρυθμίσεως. Ως προς την αρχή της διανεμητικής δικαιοσύνης ή της επεικειίας, υπενθυμίζει ότι το κοινοτικό δίκαιο δεν γνωρίζει γενική αρχή του δικαίου κατά την οποία μια ισχύουσα διάταξη δεν μπορεί να εφαρμοστεί όταν συνεπάγεται για τον ενδιαφερόμενο σκληρότητα που ο κοινοτικός νομοθέτης θα είχε προσπαθήσει προφανώς να αποφύγει αν την είχε αντιμετωπίσει κατά τον χρόνο που θέσπιζε τον κανόνα. Υποστηρίζει δε ότι, σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου, δεν υφίσταται στο κοινοτικό δίκαιο γενική αρχή « αντικειμενικής ανεπιείκειας ».
- 22 Η παρεμβαίνουσα θεωρεί ότι το άρθρο 5 αφορά μόνο την κατάταξη των θέσεων που προβλέπει ο ΚΥΚ και υποστηρίζει ότι δεν μπορεί να αντιληφθεί πώς το άρθρο αυτό θα μπορούσε να δικαιολογήσει την άποψη του προσφεύγοντος.
- 23 Ως προς την παράβαση του άρθρου 73 του ΚΥΚ, η παρεμβαίνουσα διατείνεται ότι το άρθρο 73 δεν εμφανίζει κενό, διότι εκφράζει κατά γενικό τρόπο θεμελιώδεις αρχές του συστήματος κοινωνικής ασφαλίσεως των υπαλλήλων των Κοινοτήτων, δηλαδή τον

ορισμό των καλυπτομένων κινδύνων και τον ορισμό των εξασφαλιζομένων παροχών, οι οποίες υπολογίζονται σε περίπτωση ΜΜΑ βάσει των μηνιαίων μισθών που χορηγήθηκαν στον ενδιαφερόμενο κατά τους δώδεκα μήνες προ του ατυχήματος. Κατ' αυτήν, το άρθρο αυτό αφορά όλες τις δυνατές εξασφαλιζόμενες παροχές και δεν αφήνει στη ρύθμιση παρά μόνο τη φροντίδα να προσδιορίσει τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες θα χορηγούνται οι εξασφαλιζόμενες αυτές παροχές. Το άρθρο 22 της ρυθμίσεως ουδαμώς τροποποιεί επομένως το άρθρο 73 του ΚΥΚ όσον αφορά τις βάσεις υπολογισμού των παροχών αυτών.

- 24 'Όσον αφορά την « εξομοίωση » του ατυχήματος με τη μονιμοποίηση της επιδεινώσεως των βλαβών στην οποία προβαίνει ο προσφεύγων, η παρεμβαίνουσα συμμερίζεται την άποψη της καθής, δηλαδή ότι το ατύχημα συνιστά γεγονός που γεννά το δικαίωμα στις εξασφαλιζόμενες παροχές και ότι η μονιμοποίηση έχει μόνο ως αποτέλεσμα τον προσδιορισμό του ποσού των παροχών, προσδιορίζοντας το μέγεθος της μόνιμης αναπηρίας. Δεν υπάρχει επομένως έδαφος κατ' αναλογία συλλογισμού.
- 25 'Όσον αφορά το να μη λαμβάνονται υπόψη οι γενικές αρχές του δικαίου, όπως η ισότητα και η διανεμητική δικαιοσύνη καθώς και η επιείκεια, η παρεμβαίνουσα φρονεί ότι αυτή που δεν τις λαμβάνει υπόψη είναι η ερμηνεία του προσφεύγοντος, διότι καταλήγει στη θέσπιση συστήματος παροχών κοινωνικής ασφαλίσεως διαφορετικού αναλόγως του αν οι βλάβες που έχει υποστεί ο υπάλληλος συνεπάγονται ή μη μετέπειτα επιδείνωση της αναπηρίας του μολονότι οι παροχές αυτές έχουν ως αιτία πάντοτε το ίδιο ατύχημα. Επίσης δεν είναι έργο ούτε της Επιτροπής ούτε του Πρωτοδικείου να υποκαταστήσουν το σύστημα του άρθρου 73 με άλλο σύστημα που κρίνουν καλύτερο, διότι το έργο αυτό ανήκει μόνο στον κοινοτικό νομοθέτη.
- 26 Το Πρωτοδικείο διαπιστώνει αφενός ότι στην προκειμένη περίπτωση η αναφορά στο άρθρο 5 του ΚΥΚ δεν είναι κρίσιμη, διότι το αντικείμενο αυτής της διατάξεως δεν εμφανίζει καμιά συνάφεια με το αντικείμενο της παρούσας προσφυγής.
- 27 Το Πρωτοδικείο εκτιμά αφετέρου ότι, κατά το μέτρο που το άρθρο 73 του ΚΥΚ θεσπίζει, κατά γενικό τρόπο, θεμελιώδεις κανόνες που διέπουν την κοινωνική ασφάλιση που απολαύουν οι υπάλληλοι των Κοινοτήτων καθορίζοντας τους καλυπτομένους κινδύνους καθώς και τις εξασφαλιζόμενες παροχές, δεν μπορεί να χαρακτηριστεί η

διάταξη αυτή ως περιέχουσα κενά από μόνο το γεγονός ότι δεν προβλέπει, σε περίπτωση ατυχήματος που επέφερε ΜΜΑ, την περίπτωση της επιδεινώσεως των βλαβών. Αφήνοντας την αρμοδιότητα καθορισμού των προϋποθέσεων εφαρμογής των κανόνων που καθιερώνει σε ρύθμιση που θεσπίζεται με κοινή συμφωνία των θεσμικών οργάνων, το άρθρο 73 εξουσιοδοτεί τα θεσμικά όργανα να αντιμετωπίσουν νομίμως την περίπτωση επιδεινώσεως των βλαβών στο πλαίσιο της ρυθμίσεως αυτής.

- 28 Εξάλλου, το Πρωτοδικείο τονίζει ότι σε καμιά περίπτωση η επιδείνωση των βλαβών που αποτελούν συνέπεια ατυχήματος δεν μπορεί να εξομοιωθεί με νέο ατύχημα ούτε, κατ' ακολουθία, να αποτελέσει νέο γεγονός γενεσιουργό αποζημιώσεως, διότι το ατύχημα αποτελεί πάντοτε το γενεσιουργό γεγονός της αποζημιώσεως. Μια άλλη ερμηνεία θα οδηγούσε στη θέσπιση διαφορετικού συστήματος αποζημιώσεως, ανάλογα με το αν οι βλάβες που οφείλονται στο ατύχημα εμφανίζονται αμέσως μετά από αυτό ή μόνο σε μεταγενέστερο χρόνο. Τέλος, το Πρωτοδικείο υπογραμμίζει ότι το άρθρο 2 της ρυθμίσεως θεωρεί ως ατύχημα « κάθε γεγονός ή παράγοντα εξωτερικό και αφνίδιο ή βίαιο ή αφύσικο που προσέβαλε τη φυσική ή ψυχική ακεραιότητα του υπαλλήλου » και ότι η επιδείνωση των βλαβών δεν ανταποκρίνεται στις προϋποθέσεις αυτές. Παρέπεται ότι το σύστημα υπολογισμού των παροχών που θεσπίζει το άρθρο 73 βάσει των μηνιαίων μισθών που χορηγήθηκαν κατά τους δώδεκα μήνες προ του ατυχήματος πρέπει επίσης να εφαρμοστεί σε περίπτωση επιδεινώσεως των βλαβών σε χρόνο μεταγενέστερο του ατυχήματος.
- 29 Όσον αφορά τις φερόμενες ως μη έχουσες ληφθεί υπόψη αρχές της ισότητας, της διανεμητικής δικαιοσύνης και της επιεικείας, το Πρωτοδικείο επισημαίνει ότι το άρθρο 73 εφαρμόζεται πανομοιότυπα σε όλους τους υπαλλήλους που υπήρξαν θύματα ατυχήματος κατά την έννοια της ρυθμίσεως και ότι, ως εκ τούτου, καμιά διάκριση δεν μπορεί να προκύψει από την εφαρμογή αυτή· αντιθέτως, διάκριση μπορεί να εμφανιστεί αν εφαρμοστούν διαφορετικές βάσεις υπολογισμού ανάλογα με τον χρόνο μονιμοποιήσεως της επιδεινώσεως των βλαβών. Οι ίδιοι αυτοί λόγοι οδηγούν στην απόκρουση, στην προκειμένη περίπτωση, της παραβιάσεως των αρχών της διανεμητικής δικαιοσύνης και της επιεικείας.
- 30 Από τις προηγούμενες σκέψεις προκύπτει ότι αυτός ο λόγος ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί.

Επί του επικουρικού αιτήματος του προσφεύγοντος ότι στην αποζημίωση που του οφείλεται δυνάμει του άρθρου 73, παράγραφος 2, στοιχείο γ, του ΚΥΚ πρέπει να υπολογιστεί η νομισματική υποτίμηση που σημειώθηκε μεταξύ της ημερομηνίας του ατυχήματος και της ημερομηνίας μονιμοποίησής των βλαβών του

— *Επί του μόνου λόγου ακυρώσεως περί παραβάσεως του άρθρου 5 του ΚΥΚ και της μη λήψεως υπόψη των γενικών αρχών του δικαίου, όπως της ισότητας, της διανεμητικής δικαιοσύνης και της επιεικείας*

- 31 Ο προσφεύγων φρονεί ότι, αν δεν γίνει δεκτό το κύριο αίτημά του, θα είναι δίκαιο και επιεικές να υπολογιστεί η αποζημίωση που του οφείλεται λόγω της επιδεινώσεως των βλαβών που προέκυψαν από το ατύχημά του λαμβάνοντας υπόψη την υποτίμηση που υπέστη το νόμισμα καταβολής, το βελγικό φράγκο, μεταξύ της ημερομηνίας του ατυχήματος — 29 Μαρτίου 1975 — και της ημερομηνίας που έγινε δεκτή για τη μονιμοποίηση της επιδεινώσεως των βλαβών — 23 Νοεμβρίου 1988 — περιόδου κατά την οποία το βελγικό φράγκο μετακινήθηκε από τον δείκτη 100 το 1975 στον δείκτη 198,9 το 1988.
- 32 Η Επιτροπή φρονεί ότι ούτε ο ΚΥΚ ούτε η ρύθμιση προβλέπουν, ως έχουν σήμερα, μέθοδο που να επιτρέπει την επανεκτίμηση των μισθών που χορηγήθηκαν κατά τους δώδεκα μήνες προ του ατυχήματος για να υπολογιστεί η νομισματική υποτίμηση και ότι μια απόφαση υπό το πνεύμα αυτό ανήκει μόνο στον κοινοτικό νομοθέτη. Εξάλλου, οι γενικές αρχές που επικαλείται ο προσφεύγων δεν μπορούν να χρησιμεύσουν ως νόμιμη έγκυρη βάση για μια απόφαση με την οποία η διοίκηση, κατά την εφαρμογή του άρθρου 73, παράγραφος 2, στοιχείο γ, του ΚΥΚ, θα προσάρμοζε το επίπεδο των χορηγούμενων αποδοχών, σε περίπτωση αισθητής μεταβολής του κόστους ζωής ή νομισματικής υποτιμήσεως μεταξύ της ημερομηνίας επελεύσεως του ατυχήματος και ημερομηνίας μονιμοποίησής της επιδεινώσεως των επελθουσών βλαβών. Προσθέτει δε ότι μια αξίωση όπως αυτή του προσφεύγοντος στηρίζεται σε σύγχυση μεταξύ της αποκαταστάσεως της ζημίας στο πλαίσιο αγωγής αποζημιώσεως και των αρχών που εφαρμόζονται στο πλαίσιο της ασφαλίσεως των κινδύνων ατυχήματος. Τονίζει περαιτέρω ότι ο προσφεύγων δεν προσπαθεί να αποδείξει ότι η καθής υπέπεσε σε πταίσμα συνιστάμενο σε αδικαιολόγητη καθυστέρηση της διαδικασίας διερευνήσεως της αιτήσεως βάσει του άρθρου 73.
- 33 Απαντώντας ο προσφεύγων εκτιμά ότι η λύση που δίνουν τα ισχύοντα νομοθετικά κείμενα είναι άδικη και ανεπιεικής και ότι οι προαναφερθείσες γενικές αρχές του δικαίου πρέπει να υπερέχουν του κειμένου του θετού δικαίου. Εξάλλου, υποστηρίζει

ότι δεν συγχέει μεταξύ της αποκαταστάσεως της ζημίας στο πλαίσιο αγωγής αποζημιώσεως και των αρχών που ισχύουν στο πλαίσιο της ασφαλίσεως των κινδύνων ατυχήματος, διότι ουδόλως ζητεί να ληφθεί υπόψη η νομισματική υποτίμηση βάσει των κανόνων και αρχών περί αποκαταστάσεως της ζημίας στο πλαίσιο αγωγής αποζημιώσεως, αλλά βάσει των υπερτέρων αρχών του δικαίου, όπως της ισότητας, της διανεμητικής δικαιοσύνης και της επεικειείας.

- 34 Η παρεμβαίνουσα ισχυρίζεται ότι το κεφάλαιο το οποίο μπορεί να διεκδικήσει ένας υπάλληλος βάσει του άρθρου 73 δεν έχει ως αντικείμενο την εξασφάλιση της πλήρους αποκαταστάσεως της ζημίας που υπέστη. Το άρθρο αυτό περιορίζεται στη θέσπιση συστήματος κοινωνικής ασφαλίσεως που εξασφαλίζει στον υπάλληλο που υπέστη ατύχημα την παροχή εφάπαξ κεφαλαίου. Δεν πρόκειται επομένως για « χρέος αποζημιώσεως », που αποβλέπει στην αποκατάσταση ζημίας κατά τον χρόνο καταβολής, αλλά για « χρέος χρηματικού ποσού », του οποίου το κατ' αποκοπή ποσό καθορίζεται με τις παραμέτρους του άρθρου 73. Παρατηρεί επίσης ότι η νομοθετική διάταξη είναι σαφής και ότι καμιά διάταξη του θετού κοινοτικού δικαίου δεν προβλέπει ότι το εν λόγω χρηματικό ποσό πρέπει να προσαρμοστεί λαμβανομένης υπόψη της νομισματικής υποτιμήσεως, ότι δεν υφίσταται « γενική αρχή του δικαίου » υπό την έννοια αυτή ούτε στο κοινοτικό δίκαιο ούτε στο δίκαιο των κρατών μελών.
- 35 Το Πρωτοδικείο θεωρεί καταρχάς σκόπιμο να υπενθυμίσει ότι οι παροχές που προβλέπει το άρθρο 73 έχουν χαρακτήρα παροχών κοινωνικής ασφαλίσεως και όχι παροχών που προορίζονται να αποκαταστήσουν ζημία στο πλαίσιο αγωγής αποζημιώσεως· κατά συνέπεια, το κεφάλαιο που προβλέπει το άρθρο 73, παράγραφος 2, στοιχεία β και γ, δεν αποτελεί χρέος αποζημιώσεως για την αποκατάσταση ζημίας, αλλά χρέος ενός κατ' αποκοπή χρηματικού ποσού που υπολογίζεται ανάλογα με τις διατηρούμενες συνέπειες του ατυχήματος (απόφαση του Δικαστηρίου της 21ης Μαΐου 1981, 156/80, Morbelli κατά Επιτροπής, Συλλογή 1981, σ. 1357, σκέψη 34).
- 36 Το Πρωτοδικείο κρίνει ότι ούτε το άρθρο 73, παράγραφος 2, του ΚΥΚ ούτε το άρθρο 22 της ρυθμίσεως παρέχουν τη δυνατότητα επανεκτιμήσεως, σε περίπτωση μετέπειτα επιδεινώσεως των βλαβών, του ποσού του καταβληθέντος κεφαλαίου προκειμένου να ληφθεί υπόψη η νομισματική υποτίμηση.

- 37 Το Πρωτοδικείο επισημαίνει εξάλλου ότι, σύμφωνα με το άρθρο 20, πρώτο εδάφιο, της ρυθμίσεως, « η απόφαση καθορισμού του βαθμού αναπηρίας εκδίδεται μετά τη μονιμοποίηση των βλαβών του υπαλλήλου » και ότι, σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο του ίδιου άρθρου, « όταν, μετά τη λήξη της ιατρικής θεραπείας, ο βαθμός αναπηρίας δεν μπορεί να καθοριστεί ακόμα οριστικά, η γνωμάτευση του ή των ιατρών που προβλέπει το άρθρο 19 ή, ενδεχομένως, η έκθεση της υγειονομικής επιτροπής που προβλέπει το άρθρο 23 πρέπει να προσδιορίζει την ημερομηνία κατά την οποία πρέπει να επανεξεταστεί το αργότερο ο φάκελος του υπαλλήλου ». Από τη διάταξη αυτή προκύπτει ότι το δικαίωμα καταβολής αποζημιώσεως για μόνιμη αναπηρία δεν γεννάται ανάλογα με τη μονιμοποίηση κάθε βλάβης, αλλά μόνον όταν μονιμοποιηθούν όλες οι βλάβες και ότι έχει προβλεφθεί ότι μπορεί να διαρρεύσει χρονικό διάστημα αόριστης διάρκειας μεταξύ της ημερομηνίας του ατυχήματος και της ημερομηνίας μονιμοποίησης των βλαβών.
- 38 Η ρύθμιση πάντως δεν προβλέπει την καταβολή προσωρινής αποζημιώσεως παρά στην περίπτωση που ο βαθμός αναπηρίας θεωρείται ότι ανέρχεται τουλάχιστον σε 20 %. Στην περίπτωση αυτή, το τρίτο εδάφιο του άρθρου 20 της ρυθμίσεως προβλέπει ότι η αρμόδια για τους διορισμούς αρχή χορηγεί προσωρινή αποζημίωση που αντιστοιχεί στο μη επίδικο κλάσμα του ποσοστού μόνιμης αναπηρίας, η αποζημίωση δε αυτή υπολογίζεται στις οριστικές παροχές.
- 39 Υπό τις περιστάσεις αυτές το Πρωτοδικείο εκτιμά ότι δεν υφίσταται νομική βάση που να επιτρέπει να υποστηριχθεί ότι το κεφάλαιο που καταβλήθηκε ως αποζημίωση για μόνιμη αναπηρία πρέπει ενδεχομένως να επανεκτιμηθεί κατά τον χρόνο της μονιμοποίησης των βλαβών προκειμένου να ληφθεί υπόψη η νομισματική υποτίμηση που ενδεχομένως επήλθε εν τω μεταξύ.
- 40 Εξάλλου, το Πρωτοδικείο εκτιμά ότι η λύση αυτή, κατά το μέτρο που εφαρμόζεται σε όλους τους υπαλλήλους, δεν μπορεί να θεωρηθεί αντίθετη προς τις γενικές αρχές του δικαίου των οποίων γίνεται επίκληση με αυτόν τον λόγο ακυρώσεως.
- 41 Επομένως, αυτός ο λόγος ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί.

- 42 Από τις προηγούμενες σκέψεις προκύπτει ότι πρέπει να απορριφθεί το ακυρωτικό αίτημα του προσφεύγοντος.

Επί του αιτήματος του προσφεύγοντος να υποχρεωθεί η Επιτροπή να του καταβάλει « προσωρινό συμπλήρωμα »

- 43 Ο προσφεύγων ζητεί να υποχρεωθεί η καθής να του καταβάλει, ως προσωρινό συμπλήρωμα της συμπληρωματικής αποζημίωσης που του χορηγήθηκε για την επιδείνωση των βλαβών συνεπεία του ατυχήματος της 29ης Μαρτίου 1975, το ποσό του 1 000 000 BFR, πλέον τόκων υπερημερίας προς 8 % ετησίως από την ημερομηνία που θα καθορίσει το Πρωτοδικείο ως την ημερομηνία της πραγματικής καταβολής.
- 44 Η Επιτροπή παρατηρεί ότι ούτε ο ΚΥΚ ούτε η ρύθμιση προβλέπουν την ευχέρεια για τον ενδιαφερόμενο να ζητήσει από τη διοίκηση την καταβολή προσωρινής αποζημίωσης. Υπενθυμίζει εξάλλου ότι οι υποχρεώσεις που επιβάλλονται στη διοίκηση δεν μπορούν να προέρχονται παρά από την ακύρωση μιας πράξεώς της, σύμφωνα με το άρθρο 176 της Συνθήκης ΕΟΚ, και ότι το Πρωτοδικείο δεν είναι αρμόδιο να απευθύνει εντολές στη διοίκηση στο πλαίσιο του ελέγχου νομιμότητας που θεσπίζει το άρθρο 91 του ΚΥΚ. Από αυτό προκύπτει, κατά την άποψή της, ότι το αίτημα αυτό πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτο ή τουλάχιστον ως αβάσιμο.
- 45 Ο προσφεύγων αποκρίνεται με το υπόμνημα απαντήσεώς του ότι δεν ζητεί την παροχή συμπληρωματικής αποζημίωσης χωρίς γνωμάτευση του ιατρού-συμβούλου ή της υγειονομικής επιτροπής, αλλά την καταβολή αποζημίωσης συμπληρωματικής σ' αυτή που του έχει ήδη εγκριθεί και οφείλεται, αν γίνει δεκτό το άλλο αίτημά του, είτε διότι η χορηγηθείσα συμπληρωματική αποζημίωση έχει υπολογιστεί βάσει των προ του ατυχήματος μηνιαίων μισθών των δώδεκα μηνών (29 Μαρτίου 1975) αντί βάσει των μηνιαίων μισθών των δώδεκα μηνών που προηγούνται της ημερομηνίας μονιμοποίησης της επιδείνωσης των βλαβών (23 Νοεμβρίου 1988) είτε επικουρικά διότι στη χορηγηθείσα συμπληρωματική αποζημίωση δεν ελήφθη υπόψη η νομισματική υποτίμηση. Όσον αφορά την αρμοδιότητα του Πρωτοδικείου να κρίνει το αίτημα αυτό, υπενθυμίζει ότι, επί δικών με τη δημόσια διοίκηση, το Πρωτοδικείο έχει αρμοδιότητα πλήρους δικαιοδοσίας στις διαφορές χρηματικού χαρακτήρα και ότι αυτό που ζητεί αποτελεί την υποχρέωση καταβολής του « επί έλαττον εισπραχθέντος ».

- 46 Εφόσον το Πρωτοδικείο απέρριψε τα αιτήματα του προσφεύγοντος σχετικά με τον τρόπο υπολογισμού του κεφαλαίου που προβλέπει το άρθρο 73, παράγραφος 2, στοιχείο γ, του ΚΥΚ, πρέπει να απορρίψει και το παρόν αίτημα, η τύχη του οποίου συνδέεται με την τύχη των προηγούμενων αιτημάτων.
- 47 Επομένως, η προσφυγή πρέπει να απορριφθεί.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 48 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα έξοδα, εφόσον υπήρχε σχετικό αίτημα του νικησαντος διαδίκου. Κατά το άρθρο όμως 88 του ίδιου αυτού κανονισμού, στις διαφορές μεταξύ των Κοινοτήτων και των υπαλλήλων τους, τα όργανα φέρουν τα δικά τους έξοδα.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (τέταρτο τμήμα)

αποφασίζει:

- 1) Απορρίπτει την προσφυγή.**
- 2) Κάθε διάδικος φέρει τα δικά του δικαστικά έξοδα.**

Schintgen

Edward

García-Valdecasas

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 28 Φεβρουαρίου 1992.

Ο Γραμματέας

H. Jung

Ο Πρόεδρος

R. García-Valdecasas